

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

Wewete Here e arai ana i te Tuku o tetahi Whenua Maori.

PLUNKET, Kawana.

NOTEMEA kua tukua mai he toto ki te Kawana e nga tangata no ratou te whenua e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, he inoi na ratou kia wetekia te here e arai ana i te tuku o taua whenua kei te tiwhikete whakawhiti taitara whenua e mau ana (wharangi 239 o Pukapuka 24), i whakaputaina nei i te rua-tekau-ma-rua o nga ra o Hune, kotahi mano e waru rau e waru-tekau-ma-rua: A notemea kua ata uiua te tikanga o taua mea e te Kooti Whenua Maori, a kua puta te kupu a taua Kooti whakaatu mai he mea pai kia wetekia aua here katoa.

Na reira, tenei te Kawana o te Koroni o Niu Tireni, i runga i te whakahaerenga o nga mana kua whakataua nei ki runga ki a ia e te rima-tekau-ma-rua o nga tekiona o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," i runga hoki i te kupu whakaae o taua Kooti, ka whakahau ka kii nei kua whakakore aua here katoa i whakataua e te Karauna karaati, arai i te tuku o taua whenua.

KUPU APITI.

TERA pihii, wahi whenua katoa ranei kei roto i te Takawa o Akarana e takoto ana, tona nui e 73 nga eka, nui ake iti iho ranei, e mohiotia nei ko Rota Nama 14, i roto i te Parihi o Puniu, koina te whenua e mau na te whakaaturanga i roto i te tiwhikete whakawhiti whenua (wharangi 239 o Pukapuka 24), i whakaputaina i te 22 o nga ra o Hune, 1882, ki a Waana Gage, me te mau o enei kupu here i roto—ara: "E kore e taea te hoatu noa, te hoko, te rihi, te mokete ranei, ki te kore e matua whakaaetia e te Kawana taua hoatu noa, hoko, rihi, mokete ranei."

Inahoki te ringa o His Excellency te Kawana, he mea tuhi i tenei te rima o nga ra o Tihema, kotahi mano e iwa rau ma rima.

ALBERT PITTS,
Mo te Minita mo te Taha Maori.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI KAIKOHE, PEIWHAIRANGI, A TE 24 O NGA RA O HANUERE, 1906.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kaikohe, Peiwhairangi, a te 24 o nga ra o Hanuere, 1906, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei, he mea tuku mai ki te Kai-Rehita, ki te uiui hoki i nga tikanga o etahi atu mea e whakatakotoria tikatia mai ki te aroaro o te Kooti.

I tuhia i tenei te 5 o nga ra o Tihema, 1905.
[Akarana, 1906-2.]

Na A. H. HORANA, Teputi Kai-Rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Nga rohe.
HE TONO TENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE KOOTI.			
1 Rawiri te Ruru me tetahi atu (496-4, 5/76)	Maungaturoto, i te takiwa o Ohaeawai (Mapi Nama 6589)	Kei te mapi e mau ana.	
HE TONO HOU ENEI.			
2 Ngapera Taiawa, Hohepa Pita, Harowe Mokaraka, Hiti Awarua, Hohepa Watene, Harata Ngere, Taupiri Haroe (587-1, 5/83)	Whangararua, i te takiwa o Whangaruru, Kororareka (Mapi Nama 5936, 6803)	Ko nga rohe o te whenua kei te mapi e mau ana.	
3 Hone Tautahi Pita, Henare Ti-raha (597-2, 5/97)	Waikare, i te takiwa o Pewhairangi (Mapi Nama 2017; Mapi Ahua 21, B.I.s.)	Timata i Ngaiotonga Nama 1, haere i runga i te kahiwai Te Ranga Teihana, Te Ruahuia, Monoa Teihana, haere tonu Pukemoremore, kei te raina o Taumatahinau Poraka, ka huri i te raina ka tutuki ki te raina o Te Karetu, ka haere, ka tutuki ki te raina o Te Peeka, ka rere ki te awa o Waikare, ka tubeno ki te raina o Poori, ka huri, ka tutuki ki Ngaiotonga Nama 2.	
4 Hare Napia, Hone Peti, Hone Hau, Harata Wiriba, Wiremu Paru, Winiata, me etahi atu (633-1, 5/100)	Te Waihaua, i te takiwa o Te Waimate North, Pe-whairangi	Waipapa i te raina o Rangaunu, abu i te marangai-ma-tonga, tae ki Hautai iti, ka huri ki te tonga, ka tutuki ki te raina a te Pakeha, haere i taua raina, tutuki ki te raina a te Kawanatanga, haere i runga i taua raina makere ki te awa o Waitangi, haere i te awa, abu ki te marangai tae noa ki te wahapu o te awa o Te Waihaua, haere i taua awa, abu ki te Kotiu tae noa ki te raina a te Kingi i Te Kaiapauti, haere i taua raina ka tutuki ki te raina a te Kawana i Omawake, haere i runga i taua raina Te Wairoa Wahi Tapu, haere ka tutuki ki Waipapa.	
5 Hone Tautahi Pita, Hori Ngaere, Tame Weringitana, Henare We-ringitana, Hohepa Watene, Marara Kaupeka, me etahi atu (597-3, 5/129)	Waikare, i te takiwa o Whangaruru, Pewhairangi (Mapi Nama 2017 Mapi Ahua, 21 B.I.s.)	Kei te mapi e mau ana.	
6 Pukeatua me o ratau roia na Parr me Blomfield (619-2, 5/149)	Rangihamama, i te takiwa o Kaikohe (Mapi Nama 6740)	Kei nga rohe ano o te mapi i te aroare o te Kaunihera Whenua Maori.	
7 Teoi Tamehana, Wiremu Ngawati, me etahi atu (607-19, 5/153)	Motatau Nama 1 (Pokapu), i te takiwa o Te Kawa-kawa, Pewhairangi	Kei te mapi nga rohe e mau ana.	
8 Teoi Tamehana, Wiremu Ngawati, me etahi atu (607-20, 5/154)	Motatau Nama 3 (Orauta), i te takiwa o Te Kawa-kawa Pewhairangi	Kei te mapi nga rohe.	